

per die a duo capitula recte intellecta z fil' cōiuncta. **Q**uia at inter dictas decretales est hec q' de iure canonico oia testā et ad non pias cās cōfecta corā pb'io testatoris z trib' alijs uel duabus psonis masculis uel femellis ualēt non obstantē lege humana p'riū dīponēte que exigit p'fiaz. vñ. testium uel quinqz ut superius est exp'ssū. Caplm vero relatū dicit q' nō obstante lege civili cū relinquit ecclesie testm ualēz corā duobus uel trib' testibus nec caro utrū sint masculi uel femelle ut superius dcm est. cum dicta decretalis nō distīguat masculos a femellis. Et attendendū diligētē qz ambo dicta capla loquūtur qm qd corā ecclesia agitāt ut p3 euidēter ex littera. cum aut qd agitur corā iudice laico ut est i casu pposito z in terris iperij ut est ciuitas senaz in qua sūmi pōtīfices nullā hnt iurisdictionē tēporalē obseruandū est statutū iuris civilis qd generalr dīponit de solēnitatē. vñ. testium masculoz z rogatoz qm in his que mere spūalia nō sunt aut a spūalibus nō dependēt ut sunt cāe usurarie statutum iur. civil' dīcens iuri canonico obseruandū est i terris imp'ij ius canonicū in terris ecclesie in quib' h3 t'palē iurisdictionē fm Jo. an. in. c. ij. de reg. iur. li. vi. in pma gl. **E**doctūdo igit' ex pmissis ptes iudicis de cā cognoscētis fore has qz pnuciare d3 testibus z attestacionibus dcoz testm fide adhibendā nō esse nec ea publicari posse ul' debere ad eter nā rei memoriā. Nec obstat si dicat piculum aie nertit' usi quo ad utrūqz forum tolli v3 ius civile fm Jo. an. in gl. p'dicta qz non de oi periculo aie loquit' sed pncipalr de periculo aie queritur al' omnis cā deuolui possēt ad forū ecclie qd nō fuit de intentione pōtīfices extra de iudi. c. nouit z ibi p eundē Jo. Et si aliud diceremus extincta esset p'as cesarea z gladius t'palis in eo qd est falluz ut plene iam declarauī in mea reperitōe quā feci apud bononiā dele. si certis anis. C. de pac. **A**d ueroz et ad p'dicta dicenda qz cū emanauerit testm p'mū solēne cōditum fm iuz ciuillis disciplinā z regulas in quo instituti fuerāt forsitan ueniētes ab intestato il lud nō tollit' per fm minus solēne et ualidū de iure spāli ni si tantūmodo fauore malitē ut. l. ij. ff. de iniusto test. **N**ullo aut fauore q3 militie memini me legisse p'mū testm solēne in quo sunt instituti ueniētes ab intestato tolli per fm minus solēne in quo sint extranei penitus instituti. Et ita con sulo ego angelus de perusio zc. ccxxxiij.

Ad instm guarentigie mercatur executionē auctis stat. si cōficiat' super contractu matrimoniali cum pena z sic re probato z que dicantur contra bonos mores uel non zc.

unctus

Est. Statuto cōis florentie cauetur q' sup debito z quibuscū q3 dōtibus guarentigiā continētibus p uiam acti onis uel exceptionis nihil possēt opponi uel dīstī milatōe uel dōtu per uim dōlū uel metū uel aliud vicij obij ci uel opponi z nō obstante petitione uel exceptōe que fie ret de p'dictis index uel officialis corā quo peteret ul' oppo neres p'cise teneat' z debeat executioni mādare debituz ta le z dōtum usqz ad integrā satisfactōne nisi ostēderet scri pturā debiti sibi uel alteri pro eo reddita cancellatā uel in strumentū solutōis finis uel cassationis. contingit q' ascen dentes mares z femine uicissim p'miserunt se facturos z curaturos q' filius unius filiam alterius recipiet in vxorē z econtra. Et quilibet ipsoz seorsum unus ab altero h3 in eo dē instō confessus fuit se arrarum noie recepisse florenos auri mille quos p'misit reddere duplicatos. Si p'dicta oia z singula non obseruauerit cū effectu deinde postea cōtingit successine q' vñ' eoz p'dicta nō obseruat alter aut obserua re nult z p eū nō stat. Et petit qui obseruat' nult dēas arras cōfessatas simplas z nō duplas. Querit' utrū instm guarē tigiē executionē mandatur attenda forma dicti statuti zc.

Isis

Statuto z dōtu p'dictis p'ma facie uidet' instm p'cedm guarētigiē nul lam executionē mereri pro eo qz dōcūs dōctus bo nis moribus cōtradicit' euz matrimonia tā dōcta q3 etiā cōtrahēda pene uinculo astringi nō debeat sine pe na sit p'missa hincinde p cōiuges re. uel spec. sine parentz cōiuges. ff. de uer. ob. titia ubi est casus cū igitur honestati boniqz moribus pactū repugnet doli mali sine dubio ob stat exceptio ut ibidē quinimo z p'ca oia z cōuentōes bo nis morib' z honestati dōctozie nullas uires hnt nullūqz ius agēdi excipiēdi aut naturalē obligatiōne pducūt. C. de pac. l. pacta q' d. ff. de pac. l. iuzgentiū. §. si ob maleficiū z. §. p'roz ait. Et iō talia pacta iuramēto nō firman' de re. iur. c. nō est obligatorū z ibi per Jo. an. z op. Nec ob. u3 statu

tum predictū qm a prin. loquit' de pcepto guarentigie facte de debito uel de re cōtenta in talibus scripturis hoc aut cō stat nō esse debitum. Et h3 statutum loquat' de re dōcta in ta libus scripturis tñ tempanda sunt uerba z resirigenda ita z taliter q' nihil absurdum nihil turpe aut moribus bonis p'riū cōtineant ut. ff. de bo. liber. l. nam absurdū. Si eiz sic iudaice z tenaciter uerba statuti amplecteremur sequeret' q' omnis pactio z ois dōctus quātuncūqz turpissimus ini quns redactus in mūdum si pceptum guarētigiē cōtineret deberet executioni mādari vñ' z si quis ascēdentes uel de scēdentes p'mississet sibi in matrimonio copulare aut trans uersalem in gradu p'hibito sub pena aut quis p'mississet sa crilegium homicidiū aut aliud detestabile ppetrare sub pe na z recepisset pceptum guarētigiē eo nō obstante pena pos set exigi. **I**dem aut dicit legi diuine z humane tam cano nice q3 civili et si dicte pollicitatōes uel pacta eent iuramē to firmata ut superi' dcm est. **P**ro hac pte facit multuz qz ubi lex de dīpositōe aliqua inter uiuos uel vltime uolūtat' statuit nō prius ad dīpositū in statuto recurrat' q3 cōstet dī positionē hominis inter uiuos uel in vltia uoluntate ualē da. l. iij. §. cōdemnatam de re iudi. z. l. diuus. ff. de testa. mī li. que notabilis est ad hoc. Si aut uera sunt antecedētia qz dēa pactio sit bonis morib' dōctis z honestatez inquinēt necessario sequit' cōclusio ante dēa. **C**ōtrarium puto uerū pro cuius inuestigatōe cōsidero q' oem adiectionē penarū sup obseruatiā matrimonij iam dōcti uel dōbendi improbat' lex canonica z civilis honestati z bonis morib' dōctiam ut d. l. titia in prin. z extra despon. gēma sed nō arras ut ibi p Anno. vñ' z si arras penam dicere possumus prout uoluit bernardus in. d. c. gēma. **N**ō tamē effectū pene habēt arre p omnia qz si p oia sortirent' eūdem effectū sicut pene adie ctio bonis morib' dōctis indifferēter z indistincte sic z ar rarum interiectio duplicata uel triplicata eēt similiter inter dicta cum duplū triplū uel quadruplū nō sit dubium q' ē pe na respectu soluētis z et recipiētis. ergo nec primordialis arra uel eius multiplicatio bonos mores indifferēter ul' ho nestatem cōrūpit uel aliquatiter inquinat. Si eim hoc esset vtiqz statutum iuris canonici uel civilis nō teneret qz eēt le gi euāgeliorum z dei directe oppositū z dōctiam qm eēt in ductiū z pronocatiūm peccati. Statuit ergo sanctio iure civilis q' euz in dōbendis nuptijs p'as libera esse debeat q' in arris statis ob matrimonij dōbendum si matrimonij nō dō bitur nulla iusta cā subsistente arre duplicate p recipiētē restituunt' si eius culpa dantis matrimonij nō dōbitur h3 da te p'dunt si culpa dantis matrimonij nō dōbitur vacāte dī positione antique prudētie que usqz ad quadruplum ipsas arras ascēdere p'mittebat vnde tam p antiqz iuz prudētiā q3 per noua iura matrimonia nō erāt libera ab omni metu penaz qz nō a pena que incurrit' p dationem arraz h3 solū ab illa que a prin. sub nudo nomine pene in dīpositōe iter mittit' ut p3 aperte in. l. arris cōiuncta. l. fi. C. de spō. in qua ponit' z describit' noua iuris prudētia q' si extra dīfinitōz illius legis cautio penam in stipulationē deductz cōtineat ex nulla pte uires habebit ppter liberam p'atē que in nū p'as cōtrahēdis esse d3 ut superi' est osisum. **N**on igit' bo nis moribus dōctis aut honestati repugnat mutua arraruz p'missio. sed solū euacuat' uirtus ex eo q' arre date nō sunt z euacuat' uirtus maxime ei' trāsgressu z excessu euz olim usqz ad quadruplū hodie uero duplum nō p'it trāscendere. **C**um igit' arrarum dōfessio nullo iure naturali canonico sit interdīcta sed solo statuto iuz civilis ut. d. l. fi. hoc mō d3 in telligi q' euacuat' uirtus eius nō aut legis interdīctum resi stit' potētie cōfiteri arras. z iō cōfiteri arras nō est legib' neqz morib' interdīctū h3 solum euacuata uirt' est cōfessio nis actui uero p'mittendū penam simplicē z primordialez sub pene nomine nūcupatam lex resistit z dōctis. Et ideo illa nō iuramēto firmat'. **P**lūc ad ppositum reducēdo dico dēas cōfessiones arrarum nullas fore qz extra dīfinitōnez dēe legis vltime emanarūt nō obstante q' dēe confessiones seorsum sint facte ex quo facte sunt uno cōtētu qz ppter cō textualitatis actū psumere debem' eas mutuas ut. l. si uen tri. §. in bonis. ff. de p'imi. credi. ff. si cer. petā. l. lecta. §. vice bān. Sed h3 sunt nulle de nullitate obijci nō pōt ex quo p ceptum guarētigiē p'inet' in eis d3 q' nō pōt obijci de uī dō lo uel metu uel aliquid aliud dīci obijci uel opponi ut p3 in dōcō statuto. super debito nero z quibuscūqz dōctibus. **N**ec miz qz multi sunt actus nulli funditus ipō iure z tñ dīci ul' allegari nō possunt nulli eo q' statutum iur. civilis uel mu nicipalis